

Alexandra Sjöstrand
Utredningsavdelningen

08-563 087 76
aleksandra.sjostrand@hsv.se

Reg.nr 843-2457-04

Sammanträde med Högskoleverkets jämställdhetsråd - protokoll

Tid: 8 maj 2006, kl. 13.00 – 17.00

Plats: Högskoleverket

Närvarande

Från jämställdhetsrådet

Lars Jalmert (ordförande)
Fredrik Bondestam (till kl. 15.00)
Maud Eduards
Per-Erik Rödin
Åsa Ytterberg

Från Högskoleverket

Åsa Kullgren (§3)
Helena Lejon
Aleksandra Sjöstrand
Onni Tengner (§5)
Anders Wiberg (§4)
Eva Åström (§6)

Externa gäster

Madeleine Sultán Sjöqvist (§6)

Frånvarande

Birgitta Evengård
Agneta Stark
Gabriella Westerdahl
Agnes Wold

1. Lars Jalmert öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

2. *Genomgående av föregående mötes protokoll*
Protokollet från mötet den 27 februari 2006 lades till handlingarna.
3. *Undersökning om "skuggdoktorander"*
Åsa Kullgren föredrog projektet *Hur kan förekomsten av skuggdoktorander förhindras?*
De undersökningar som Högskoleverket genomfört för att belysa forskarutbildningen och doktoranders situation visar att det förekommer s.k. "skuggdoktorander". Eftersom företeelsen bl.a. innebär att doktoranders rättssäkerhet och trygghet sätts ur spel är det angeläget att genom detta projekt utreda vilka åtgärder som kan vidtas för att förhindra förekomsten av "skuggdoktorander".
4. *Forskarutbildades etablering på arbetsmarknaden*
Anders Wiberg redogjorde för rapporten *Forskarutbildades etablering på arbetsmarknaden* (Rapport 2006:7 R). Rapporten är en uppföljning av doktorsexaminerade 2000 och avser år 2003. Tre år efter examinationen hade 85 procent av alla som avlade en doktorsexamen 2000 etablerat sig på den svenska arbetsmarknaden. Skillnaden i etablering mellan kvinnor och män var 6 procentenheter, 81 respektive 87 procent. Kvinnor blir oftare universitets- och högskolelärare än män medan det motsatta gäller för hälso- och sjukvårdsspecialister. Statistiken visar också att 5 procent av kvinnorna och 3 procent av männen har yrken som i vanliga fall endast kräver kort högskoleutbildning eller gymnasieutbildning.
5. *Fler kvinnor bland högskolans lärare*
Onni Tengner föredrog rapporten *Högre utbildning och forskning 1945-2005 – en översikt* (Rapport 2006:3 R). I rapporten framgår bl.a. att från mitten av 1940-talet till våra dagar har andelen kvinnor i högskolans grundutbildning stigit från 20 till 60 procent. Även andelen kvinnor i forskarutbildningen ökat under denna period. Från att ha legat på i genomsnitt omkring 6 procent under perioden 1945-1970 har andelen kvinnor som tagit doktorsexamen stigit till 45 procent 2004. Andelen kvinnor har ökat även bland personalen vid universitet och högskolor. Högst andel kvinnor finns bland den administrativa personalen och bibliotekspersonalen, där andelen 2004 uppgick till 77 respektive 74 procent. Lägst andel kvinnor återfinns bland professorerna, där andelen 2004 var 16 procent.
6. *Intervjuundersökning bland ett urval av Högskoleverkets anställda och Högskoleverkets interna jämställdhetsarbete*
Madeleine Sultán Sjöqvist, forskare vid Uppsala universitet presenterade resultaten av den undersökning hon gjort på uppdrag av Högskoleverkets jämställdhetsgrupp. Undersökningen ingår i jämställdhetsgruppens arbete med

att öka jämställdheten på Högskoleverket och är en kvalitativ fördjupning av den senaste arbetsplatsundersökningen. Den består av en intervjuundersökning av 23 personer. Den bild som kommer fram från detta urval är ofullständigt och behöver kompletteras med en kartläggning och inventering av Högskoleverket i stort. Rapporten är en första inventering av uppfattningar bland personalen, i frågor som rör jämställdhet. Materialet indikerar, vid jämförelse mellan kvinnor och män, bl.a. att det är kvinnor som tar ut merparten av föräldraledigheten. Det är därtill kvinnor som arbetar deltid. De intervjuade pekar också på att det finns vissa faktorer som ger prestige i en platt organisation. Dessa kan vara av både formell och informell karaktär. Här önskar de intervjuade att frågor om hur kompetensområden erövrar, frågan om representation samt frågor om kompetensutveckling blir föremål för fördjupat analys. Överlag är anställda mycket nöjda med Högskoleverket som arbetsplats och ledningens sätt att hantera och driva jämställdhetsfrågor.

Eva Åström, ordförande i Högskoleverkets jämställdhetsgrupp listade upp de frågor som jämställdhetsgruppen kommer att arbeta med under 2006:

- *Jämställdhetsintegrering*

Verkets anställda skall ha goda kunskaper om jämställdhet inom i synnerhet den högre utbildningen och tillämpa dessa kunskaper i sitt dagliga arbete.

- *Strategier för jämställd rekrytering*

Högskoleverkets platsannonser och rekryteringskanaler kommer att analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

- *Könsuppdelad statistik*

En ny könsuppdelad statistik kommer att tas fram om t.ex. lönespridning och deltidsarbete.

- *Kompetensutvecklingsstrategier ur ett jämställdhetsperspektiv*

Avdelningscheferna kommer att intervjuas om den kompetensutveckling som anställda erbjuds.

- *Intern webbenkät till småbarnsföräldrar*

En enkät rörande de anställdas möjligheter att kombinera sitt föräldraskap med arbete kommer att genomföras.

- *Arbetsplatsundersökningen*

Jämställdhetsgruppen kommer att formulera frågeförslag till nästa arbetsplatsundersökning.

- *Könsrelaterade trakasserier*

Högskoleverkets policy rörande könsrelaterade trakasserier kommer att stämmas av med JämO.

Vidare planerar jämställdhetsgruppen minst ett seminarium under året för Högskoleverkets personal.

7. *Rapport från seminariet för jämställdhetshandläggare den 30 mars 2006*
Huvudtemat för seminariet var organisering av jämställdhets- och mångfaldsarbete vid lärosätena. Utifrån jämställdhetshandläggarnas tidigare önskemål om ett starkare samarbete mellan nätverket och Högskoleverkets jämställdhetsråd deltog Lars Jalmert vid seminariet. Lars presenterade rådet, dess uppgift och de planerade projekten. Han kommer även i fortsättningen att närvara vid framtida jämställdhetsseminarier.

8. *Samarbete med SIDA*
Aleksandra berättade om att hon och Helena hade träffat en utredare på SIDA - SAREC. Mötet har resulterat i att Fenella Mukangara från University of Dar Es Salaam bjudits in till jämställdhetsseminariet den 30 mars. Fenella är koordinator för universitetets Gender Dimension Program. Syftet med hennes besök var erfarenhetsutbyte när det gäller att bedriva jämställdhetsarbete vid lärosätena i Tanzania och i Sverige.

9. *Rapport från sammanträdet i Högskoleverkets styrelse den 28 april 2006*
Lars informerade om att styrelsen hade ställt sig positiv till jämställdhetsrådets uppföljningsförslag till rapporten *Forskarutbildning och forskarkarriär – betydelsen av kön och social bakgrund*. Överhuvudtaget hade styrelsen markerat ett stort intresse för jämställdhetsfrågor och jämställdhetsrådets arbete.

10. *Jämställdhetsrådets framtida arbetsformer*
Punkten bordlades till nästa möte p.g.a. den relativt höga frånvaron bland rådets ledamöter.

11. *Jämställdhetsindikatorer*
Åsa och Fredrik informerade om arbetet med indikatorer. För att få idéer har de träffat ett antal personer på regeringskansliet samt kontaktat de lärosäten som använder sig av jämställdhetsindikatorer.

12. *Övrigt*
Lars informerade om att han och Aleksandra hade besökt jämställdhetsgruppen vid Högskolan i Gävle. Han påminde om att tiden för rådets möten har utökats till kl. 17.00. Nästa möte äger rum den **18 september 2006**.

13. *Mötet avslutades*

Vid protokollet

Justeras

Aleksandra Sjöstrand

Lars Jalmert

